

Nationalspråksnämnden vid Östra Nylands välståndsområde

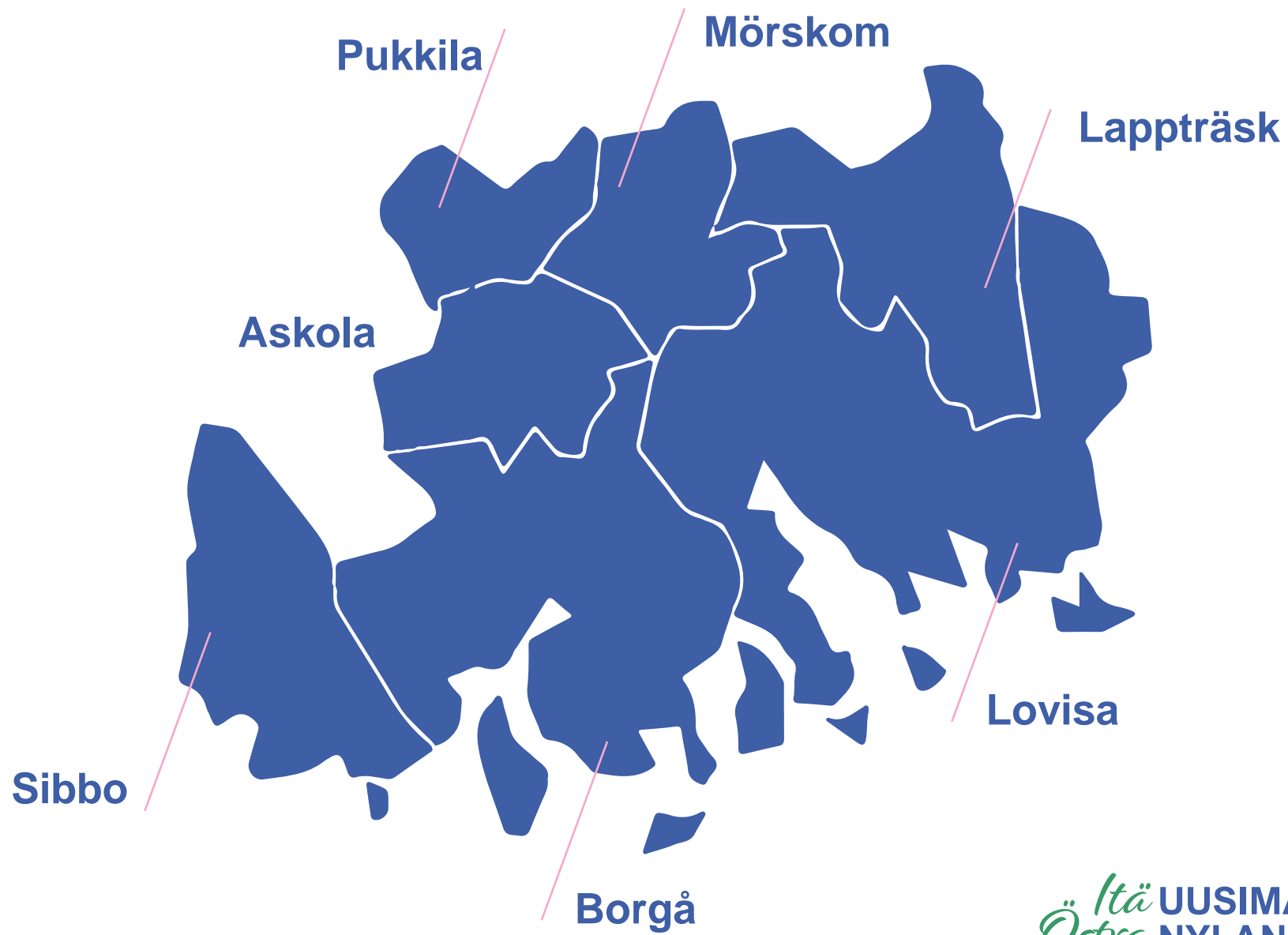
Förvaltningsdirektör Camilla Söderström / 4.2.2025

Östra *Itä* UUSIMAA
NYLAND

Hyvinvointialue
Välståndsområde

7

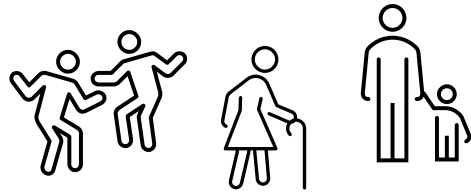
- Sju olika stora kommuner med 2 000–50 000 invånare
- 29 % av befolkningen har svenska som modersmål

Tvåspråkiga kommuner inom välfärdsområdet	Invånare 31.12.2022	Andelen finskspråkiga	Andelen svenskspråkiga	Andel övriga
Sibbo	22 320	64,8 %	28,8 %	6,4 %
Borgå	51 232	63,9 %	28,2 %	7,9 %
Lovisa	14 568	55,6 %	39,4 %	4,9 %
Lapträsk	2 518	63,3 %	28,8 %	6,9 %
Mörskom	1 764	87,2 %	9,0 %	3,8 %
Askola	4 413	92,1 %	4,2 %	3,7 %
Pukkila	1 753	96,2 %	0,8 %	3,0 %

Källa: [Tvåspråkiga kommuner och tvåspråkighet](#) |
[Kommunförbundet \(kommunforbundet.fi\)](#)

Organiseringen av välfärdsområdets beslutsfattande

Invånarna i Östra Nyland

Välfärdsområdesfullmäktige

Påverkansorgan

- Rådet för personer med funktionsnedsättning
- Aldrerådet
- Ungdomsfullmäktige

Välfärdsområdesstyrelsen

Nämnder

- 3 lagstadgade
- 3 icke-lagstadgade sektionen för individärenden

Välfärdsområdesdirektören

Nämnderna

- Nämnden för ordnande av tjänster
 - Sektionen för individärenden
- Nämnden för beredskap och säkerhet
- Nämnden för utveckling och samarbete
- Nationalspråksnämnden
- Revisionsnämnden
- Valfärdsområdesvalnämnden

Nationalspråksnämndens uppgifter

- Förvaltningsstadgan 28 §

Enligt de uppgifter som föreskrivs i lagen om välfärdsområden har nationalspråksnämnden till uppgift att

- 1. årligen lämna en berättelse till välfärdsområdesstyrelsen om hur tjänsterna på minoritetets språk har genomförts inom välfärdsområdet,
- 2. utreda, bedöma och utlåta sig om hur välfärdsområdesfullmäktiges beslut påverkar förverkligandet av språkliga rättigheter i praktiken,
- 3. utreda, bedöma och fastställa behovet av välfärdsområdets tjänster på minoritetsspråk samt följa upp tillgängligheten och kvaliteten på dessa tjänster,
- 4. lägga fram förslag för välfärdsområdesstyrelsen om åtgärder för att utveckla tjänster och tjänstekedjor för den språkliga minoriteten samt om personalens språkkrav och för utvecklingen av språkkunskaper,
- 5. lägga fram förslag till innehållet i avtalet om samarbete och arbetsfördelning mellan de tvåspråkiga välfärdsområdena som avses i 39 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård, ge ett utlåtande om avtalet till välfärdsområdesfullmäktige samt följa upp hur avtalet genomförs.

Nationalspråksnämndens sammansättning

- Förvaltningsstadgan 13 §:
Till nationalspråksnämnden väljs nio (9) ledamöter. Vårdförvaltningsrådets fullmäktige väljer en (1) ordförande och en (1) vice ordförande bland ledamöterna i nämnden. Varje ledamot har en personlig ersättare. Till medlemmar i nämnden väljs personer som hör till den svenskspråkiga befolkningen i vårdförvaltningsrådet.
- Närvaro- och yttranderätt:
vårdförvaltningsrådets styrelsens representant, representanter för påverkansorganen - ungdomsfullmäktige, äldrerådet och rådet för personer med funktionsnedsättning
- Föredragande: förvaltningsdirektören enligt förvaltningsstadgan
- Sekreterare: förvaltningschefen

Nationalspråksnämndens möten

- Förvaltningsstadga 146 §:
Kallelser till nämndernas sammanträden samt protokoll utfärdas på finska och svenska.
- Sju möten under år 2023, nationalspråksnämnden behandlade till exempel:
 - Tvåspråkighetsprogram
 - Lägesrapport över välfärdsområdets tvåspråkiga information och kommunikation
 - Samarbetsavtal mellan tvåspråkiga välfärdsområden om svenskspråkiga social- och hälsovårdstjänster
 - Utlåtande om Räddningsverket i Östra Nylands beslut om servicenivå
 - Utlåtande om servicestrategi
 - Utlåtande om utkast till produktivitetsprogram
- Fyra möten under år 2024, nationalspråksnämnden behandlade till exempel:
 - Uppgörande av nationalspråksnämndens årsberättelse 2023
 - Aktualitetsrapport om social- och hälsovården
 - Utlåtande om servicenätverksplan

Tvåspråkighetsprogrammet

- Östra Nylands välfärdsområdesfullmäktige godkände tvåspråkighetsprogrammet 17.10.2023
- Tvåspråkighetsprogrammet är i kraft tills vidare.
- Tvåspråkighetsprogrammet är indelat i tre dimensioner:
 - Kunden – Personalen – Ekonomi och förvaltning
 - Utgående från dem utvärderas de språkliga målen, förverkligandet av dessa och de nödvändiga åtgärderna. Under varje dimension delas innehållet in i målsättning – åtgärder.
- Årlig uppföljning och rapportering om hur de språkliga rättigheterna förverkligas: nämnderna → välfärdsområdesstyrelsen → välfärdsområdesfullmäktige.
- Östra Nylands välfärdsområde har även ett internt nätverk för svenskspråkiga funktioner (tjänsteinnehavare) som följer upp och ansvarar för olika svenskspråkiga funktioner inom välfärdsområdet. Nätverket möts 3-4 gånger i året.

Språkambassadörer och språkutbildning

- Östra Nylands välfärdsområde har sedan årsskiftet 2023–2024 språkambassadörer. Varje enhet kan ha 1–2 språkambassadörer.
- 1/2025 hade vi ca 40 språkambassadörer
- Språkambassadörerna kan båda nationalspråken så att de genuint kan uppmuntra kollegerna att spontant använda och synliggöra det andra inhemska språket.
- Uppdraget är frivilligt och sker naturligt i språkambassadörens vardag på arbetsplatsen.
- Chefen för enheten väljer språkambassadörerna för sin enhet.
- Språkambassadörerna får en extra ersättning på 51,14 euro per månad.
- Just nu utför vi enkät till språkambassadörerna om utveckling av konceptet språkambassadörer.
- Behov av att i högre grad koordinera verksamheten och skapa nätverk för språkambassadörerna, under år 2025

Tvåspråkighet inom förvaltningen

- Språklagen (423/2003) 29 §
 - I tvåspråkiga välfärdsområden ska välfärdsområdesfullmäktiges och välfärdsområdesstyrelsens möteskallelser och protokoll skrivas på finska och svenska.
 - Beslut om språket i möteskallelser och protokoll för andra organ i tvåspråkiga välfärdsområden fattas av välfärdsområdet.
- Förvaltningsstadgan för Östra Nylands välfärdsområde
 - Välfärdsområdesfullmäktiges och välfärdsområdesstyrelsens möteskallelser, föredragningslistor, protokoll och bilagor skrivs på finska och svenska.
 - Nämndernas möteskallelser, föredragningslistor och protokoll skrivs på finska och svenska. I praktiken finns ofta även bilagorna på finska och svenska.
- I Östra Nylands välfärdsområde förverkligar vi tvåspråkigheten i förvaltningen i högre utsträckning än det som språklagen förutsätter.
- Vi reserverar tillräckliga resurser för översättningstjänster.

Kommunikation

- Enligt kommunikationsprinciperna för välfärdsområdet tryggar vi kommunikationstjänsterna på båda inhemska språken och beaktar språklagen i all kommunikation.
- Vi översätter allt informationsmaterial till båda språken.
- Vi publicerar innehållet på webbtjänsten, intranätet och sociala medier på både finska och svenska.
- Vi publicerar både välfärdsområdets nyhetsbrev till invånarna och invånartidningen HyVä info samt nyhetsbrevet till personalen på både finska och svenska.

Aktuellt

- Beredning av nationalspråksnämndens årsberättelse 2024 -> nationalspråksnämnden 28.1.2025 och 4.3.2025 -> välfärdsområdesstyrelsen 27.3.2025
 - Lag om välfärdsområden 33 §: Nämnden ska årligen lämna välfärdsområdesstyrelsen en berättelse om hur tjänsterna på minoritetens språk har genomförts. Välfärdsområdesstyrelsen lämnar välfärdsområdesfullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som nämndens berättelse ger anledning till.
 - Som en del av beredningen en enkät till språkambassadörerna om utveckling av konceptet språkambassadörer och övrig datainsamling.

Östra **UUSIMAA**
Itä **NYLAND**

Hyvinvointialue
Välärdsområde